

REPORTER USEM

www.usem.md

Ziarul Universității de Studii Europene din Moldova, nr. 1 (12), ianuarie, 2015

Mihai Eminescu Doină

De la Nistru pân' la Tisa,
Tot românul plânsu-mi-s-a,
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate.
Din Hotin și pân' la mare
Vin muscalii de-a călare,
De la mare la Hotin
Mereu calea ne-o ațin;
Din Boian la Vatra-Dornii
Au umplut omida cornii,
Și străinul te tot paște,
De nu te mai poți cunoaște.
Sus la munte, jos pe vale
Și-au făcut dușmanii cale,
Din Sătmar pân' în Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet român săracul!
Îndărât tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se-ndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vară vara lui,
Și-i străin în țara lui.
De la Turnu-n Dorohoi
Curg dușmanii în puhoi
Și s-așază pe la noi;
Și cum vin cu drum de fier
Toate cântecele pier,
Zboară păsările toate
De neagra străinătate;
Numai umbra spinului
La ușa creștinului.
Își dezbracă țara sânel,
Codrul, frate cu românul,
De secure se tot pleacă
Și izvoarele îi seacă -
Sărac în țară săracă!

Cine-au îndrăgit străinii,
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia!
Ștefane, Măria ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' arhimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija sfinților
În sama părinților,
Clopotele să le tragă
Ziua-ntreagă, noaptea-ntreagă,
Doar s-a-ndura Dumnezeu,
Ca să-ți mântui neamul tău!
Tu te-nalță din mormânt,
Să te-aud din corn sunând
Și Moldova adunând.
De-i suna din corn o dată,
Ai s-aduni Moldova toată,
De-i suna de două ori,
Îți vin codri-n ajutor,
De-i suna a treia oară,
Toți dușmanii or să piară
Din hotară în hotară,
Îndrăgi-i-ar ciorile
Și spânzurătorile!

Mihai Eminescu

Mihai Eminescu – icoană a spiritualității românești

Floarea mea albastră – Eminescu

De-a lungul timpului, literatura noastră a avut parte de poeți deosebit de talentați, care, în urma lor, au lăsat opere minunate, de care putem și vom fi mereu mândri. Însă în literatura noastră a strălucit puternic o stea, "Lucașul poeziilor românești". Această stea niciodată nu se va stinge și poate nici o altă stea mai strălucitoare nu va mai răsări. Acest "Lucaș" al poporului nostru este și pururea va fi Eminescu.

Mihaela Nicula

Pe parcursul vieții, fiecare dintre noi i-am auzit numele, i-am citit și recitat versurile, fiind duși în lumea basmelor, a dragostei, în mediul unui codru des. Dar nimeni din noi nu ar putea spune când prima dată am auzit de Eminescu, căci cu Eminescu am crescut, din leagănul copilăriei, cu "Somnoroase păsărele", și până la maturitate, încântați fiind de curajul și vitejia unui Mircea Voevod.

De la Eminescu învățăm cum să ne iubim Țara, tot el ne dă tărie pentru a supraviețui în caz de grea cumpănă.

Daniela Vrabie

Eminescu e un zid al înțelepciunii, un poet care a creat istorii prin versurile sale și cel care a străpuns inimile cititorilor doar prin câteva cuvinte. Poeziile eminesciene sunt cântecele de leagan al oricărui român. Eminescu e românul ce, pretutindeni, a promovat tradițiile neamului său.

Irina Munteanu

Dacă Marele Poet ar fi fost autorul numai al unei opere, Lucașul, eu aș fi mereu cu gândul la Poetul care a știut atât de bine să ne prezinte Dragostea...

Ana Botnari

Mai am un singur dor, De ce nu-mi vii, Somnoroase păsărele, Revedere, Lacul și atâtea altele... Le-am citit, le-am recitat, le cunosc pe de rost. Dar pe Eminescu îl cunosc atât de puțin. Ajută-mi, Doamne, să ajung în marile taine ale poeziei eminesciene.

Ion Zubco

Vreme trece, vreme vine,
Eminescu nu-i cu mine.
Să mă-nvețe el, cum știe,
Arta cea din poezie.

El e cerul plin de stele
Și tăcerile - rebele,
E Lucașul de sus,
Răsărit dintr-un apus.

Eminescu-i poezia,
Dulce grai de România,
Nume sfânt pe-al meu meleag,
Eminescu - nume drag.

Alina Creciu

Gândindu-mă la Eminescu, mă simt ca "într-o cameră încălzită", cu un "sâmbure" de lumină a unei candelă. El a fost și va rămâne flacăra veșnic vie care dă lumină până astăzi cugetului nostru literar. Și chiar dacă această stea se va stinge peste milioane de ani, lumina ei va continua să ne lumineze. Iar un popor luminat de un geniu ca Eminescu este nemuritor.

Sunt mândră de originea mea,
fiind copil al acestui popor.

Iлона Brus

Grigore Vieru Legământ

Știu: cândva, la miez de noapte
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.

Am s-ajung atunce, poate,
La mijlocul ei aproape.
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recile-mi pleoape.

S-o lăsați așa, deschisă,
Ca băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a reușit nici tata.

Iar de n-au s-auză dâșii
Al străvechii slove bucium,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei în zbuțum.

Cu Eminescu în taiga

Din "Literatura și Artă",
15 ianuarie 2015

Poetul Nicu Stegaru evadase din lagărul de la Norilsk și a fost prins.

- Avem ordin să-l împușcăm unde-l găsim, le-a spus comandantul camarazilor care îl însoțeau.

Ei urmau să mai caute niște fugari prin taiga, nu-l puteau lua cu ei și, ca să nu le fie povară, ordinul zicea să scape de el chiar în locul unde îl dibuiau.

Și atunci Stegaru, auzind ce i se pregătește, a prins să recite "Lucașul", poemul lui Eminescu, pe care-l cunoștea, de la prima strofă la ultima, pe de rost.

- Nu știu ce mi-a venit. Răsuna taigaua de "Cobori în jos lucașul blând...", îmi povestea dânsul.

Niciunul dintre soldați nu-i cunoștea limba ca să știe ce spune cel capturat.

- Să-l lăsăm să-și termine rugăciunea..., a propus unul dintre cei care țineau degetul pe trăgaci.

Ei credeau că basarabeanul nostru se roagă.

La strofa "Ce-ți pasă ție, chip de lut..." a dat peste ei un alt grup de soldați, care l-au preluat și l-au însoțit până în lagăr, unde i s-au mai adăugat niște ani pentru evadare, iar cei care îl capturaseră s-au dus mai departe în căutare de alți evadați.

Așa l-a scăpat "Lucașul" pe bunul poet Nicu Stegaru de la moarte.

- Dacă poemul era mai scurt, îmi spunea el, nu reușeau salvatorii mei să ajungă până la mine.

Nicolae DABIJA

Ziar al virtuților

Una din problemele discutate la ședința Senatului USEM din decembrie, anul trecut, a fost "Rolul ziarului universitar *Reporter USEM* în procesul de modernizare a învățământului". Hotărârea senatului, prin persoana domnului președinte, rector al universității, profesor universitar Iurie Sedlețchi, a fost luată nu pentru că înaltul for ar urmări să implice anumite presiuni asupra instituției de presă. Un eventual impact negativ asupra libertății de exprimare întotdeauna a fost străin și neacceptat în activitatea universității noastre. Datorită ajutorului oferit de rectorat, în special al investițiilor financiare, ziarul *Reporter USEM* a activat în condiții benefice pentru activitatea colaboratorilor redacției.

În comunicarea sa dr. conf. univ. Mihail Purice a constatat că ziarul nostru și-a onorat misiunea sa de mijloc eficient de instruire și de educare a tineretului studios. *Reporter USEM* oglindește veridic procesul didactic - științific, precum și efortul cadrelor didactice de a atinge nivelul rigorilor europene. Ziarul a găzduit o serie de materiale care au tratat diverse aspecte ale virtuților morale, deosebit de necesare pentru tineret.

Astăzi putem afirma cu certitudine că actualitatea materialelor publicate o datorăm și autorilor - profesioniști de cea mai înaltă probă științifică și didactică, care au publicat materiale cu diverse teme, cum sunt cele semnate de prorector, dr. conf. univ. Aurelia Țurcan, dr. conf. univ. Valentina Enache,

dr. conf. univ. Petru Derescu, dr. conf. univ. Alexandru Mariș, dr. conf. univ. Grigore Pârțac ș.a.

Editarea ziarului are de profitat și de materialele scrise cu multă pricepere de tineri condeieri Ion Zubco, Ion Asandi, Mihaela Tarlapan, Ana Guțu, Valeria Șterbeț, Ana Botnari ș.a.

În pofida eforturilor depuse la elaborarea ziarului, eficiența lui este totuși sub nivelul așteptărilor noastre.

Reporter USEM este un ziar al știrilor, al informării, cu interviuri, cu reportaje, cu variate articole care interpretează anumite fenomene, evenimente etc., dar nu am obținut ca ziarul să fie "o stare sufletească", după cum s-a exprimat Tudor Arghezi. Cum se explică faptul că majoritatea studenților nu știu de existența ziarului nostru universitar? Probabil, el nu este o instanță publicitară, la care tineretul ar veni cu problemele sale și ar căpăta un răspuns, clar și demn de toată încrederea.

Universitatea dispune de cadre bine pregătite pentru a răspunde profesional, nu superficial sau dintr-o viziune a unor interese înguste, la o serie de întrebări care îi preocupă pe cititorii oricărei publicații. Suntem siguri că noi avem specialiști care ar putea răspunde, cu mâna pe inimă, competent și sincer, la mai multe întrebări:

- De ce camerele de supraveghere a traficului rutier instalate pentru a evita fraudele, deseori cu urmări tragice, sunt "o încălzire a dreptului la viața privată"?

- Studenții de la drept, și nu numai cei de la drept, se întreabă ce reforme au fost realizate în justiție, pentru care au fost vărsate milioane de euro? Cine a simțit reforma după majorarea salariilor "ca în Europa", la judecătorești? Acestea sunt întrebări la care nici cunoscutul post de "radio armenesc" nu ar putea răspunde.

Alte întrebări posibile din partea studenților:

- Ce am putea spune în legătură cu declarația lui Klaus Bochmann, lingvist german, decorat la noi cu Ordinul Republicii, care se întreabă: "Ce drept are cel care critică această stare (când aproape toată populația nu cunoaște normele literare - n.n.) "să ceară" să se convertească la limba "corectă", dacă această populație a trăit aproape două secole într-un alt spațiu comunicativ?"

- În conformitate cu legislația noastră, Republica Moldova este un stat polietic. Când un stat poate fi considerat polietic și când monoetic?

- În ce caz un număr mic de populație, în comparație cu cea majoritară, poate fi definit ca minoritate națională?

- De ce mulți alolingvi, cetățeni ai Republicii Moldova, pe parcursul întregii lor vieți nu au însușit limba de stat, iar plecând, de exemplu, în Italia la muncă, au învățat

www.antena3.ro

italiana timp de cinci - șase luni?

- Republica Moldova este participantă la Procesul de la Bologna. Studenții sunt informați că această înseamnă o structură a învățământului în două trepte: de licență (3 - 4 ani) și de master (1 - 2 ani), mai înseamnă un sistem comun de credite. Mai înseamnă oare și alte reforme profunde în învățământ?

Ziarul nostru, ca mediator nemijlocit al studenților, trebuie să explice care ar fi dezideratele acestor reforme? Partenerul central al reformelor, studentul, nu-și cunoaște exigențele reformelor și participă pasiv în procesul modernizării învățământului.

- E posibilă oare obținerea randamentului necesar al reformelor în condițiile în care se reduce termenul de studii, iar în același timp, nu este creată o bază tehnico - didactică? (pretextul: nu sunt bani!).

La acestea și la multe alte întrebări răspunsul e la suprafață, dar adevărul încă n-a fost spus cu toată fermitatea.

Materialele din ziarul nostru oglindesc unilateral viața studențească, problemele instruirii și educației. La facultăți s-au organizat "balul bobocilor", întâlniri cu personalități marcante ale culturii și științei, dar cu informații despre acestea ziarul nu s-a învrednicit. De la unele facultăți aproape

mai sus, se cer niște "reforme" (cuvântul, cu regret, a devenit banal):

- Instituirea unui grup de corespondenți netitulari, autorizați printr-o legitimație, câte doi de la fiecare facultate, care ar ține la curent redacția cu evenimentele de la facultățile lor, astfel ziarul dispunând posibilitatea de a avea știri de la toate diviziunile de învățământ.

- Caracterul multiaspectual al publicației poate fi asigurată prin susținerea atât din partea studenților, cât și din partea corpului didactic, a unor rubrici permanente, reduse ca spațiu, dar consistente la conținut: didactică, știință ș.a.

O eventuală rubrică *Întrebări - răspunsuri* a ziarului ar fi foarte binevenită, căci ea ar răspunde, fondat și explicit, la multe întrebări care-i frământă astăzi pe studenți (nu numai de tipul celor formulate mai sus, ci și la multe altele ce țin de virtuțile morale, de interesele personale).

Am dori ca ziarul universitar să devină carte de învățăminte în comunicarea verbală (orală și scrisă), cea mai apropiată sursă din care studenții vor învăța exprimarea corectă. Cu acest scop vom menține o rubrică expres cu un glosar ale greșelilor de exprimare din mediul universitar, cu variantele corecte. Un semn al recunoștinței pentru munca prodigioasă și de mulți ani a profesorilor noștri ar fi și știrile jubiliare pe care le-am publicat în paginile ziarului.

Alte recomandări de ameliorare a editării ziarului le-am putea avea din partea tuturor cititorilor de la universitate, care doresc să aibă un ziar pe potriva exigențelor actuale.

Ziarul nostru trebuie să fie, fără încetare, un mijloc eficient educațional, în pas cu rigorile timpului, un ziar al virtuților.

Mihail Purice,
dr. conf. univ.

Libertatea în mediul academic

Libertate... E cuvântul care ne place. Ne place să-l utilizăm atunci când vorbim, dar cel mai mult ne place să ne bucurăm de această stare, la maxim.

Și chiar dacă acest cuvânt are de fapt un singur sens, noi obișnuim să-l interpretăm așa cum ne convine nouă.

Ne vom referi la libertatea în spațiul academic. Pentru unii ea semnifică posibilitatea de a face absolut orice, oriunde și cu cine vrei. Pentru cei mai „teferi” la minte libertatea e posibilitatea de a acționa după dorința și moftul tău, dar cu o mică remarcă aici, foarte importantă: până libertatea ta nu încalcă

libertatea altcuiva. Da, poți fuma doar în spațiile special amenajate, pentru că dacă tu ai libertatea să fumezi, eu nu-s obligată să înghit tot fumul țigărilor tale și ale amicilor tăi până intru pe ușa universității. Da, ai libertatea să mergi sau să nu mergi la ore, în limita absențelor care ți se permit, dar trebuie să prezinți toate materialele și tot lucrul individual la sfârșitul semestrului. Dar n-ai (din păcate) și libertatea să întârzi la ore (cu jumătate de oră), pentru că aceasta nu se mai numește libertate, dar lipsă de bun-simț, educație sau cultură... numiți-o cum vreți. Da, ai dreptul să te bucuri de tot utilajul și mobilierul universității, dar trebuie să mai știi că după tine, sau odată cu tine, trebuie să se bucure și alții de el, așa că fă în așa fel, încât să nu fii ultimul student care stă pe banca sau scaunul tău. Da, ai libertatea să-ți formezi o relație de prietenie cu

profesorul, dar nu uita că această prietenie are limite. Am avut profesori care mi-au devenit prieteni, dar asta nu mi-a permis niciodată să le spun „TU”, indiferent unde m-aș afla, în spațiul academic, sau în afara lui. Am avut profesori prieteni, dar aceasta prietenie nu se reflecta niciodată asupra notelor și reușitelor la cursul pe care mi-l ținea.

Și toate acestea pentru că sunt limite..., și toate acestea pentru că universitatea trebuie să-i învețe pe toți și pe fiecare că libertatea există, dar niciodată fără bun-simț, respect și educație. Iar libertatea în spațiul academic înseamnă ordine. Ești liber să faci ce vrei, dar să fie ordine..., ordine în aulă, pe culoar, în ascensor, în cantină, în fumaș, afară și în suflet. Dragi studenți, bucurați-vă de libertate, mai ales că USEM v-o oferă la maxim!

Mihaela Cârnov,
absolventă FJCP, USEM

Farmecul studenției

În viziunea multora dintre noi, anii de studenție sunt cei mai frumoși. Ei ne rămân pentru toată viața clipe de nostalgie. Dar uităm că anume în acești ani scopul final l-am atins prin foarte multă lectură, foarte multă muncă întru exploatarea necunoscutului.

În acești ani ne-am format ca specialiști, dar și ca personalități. Fiecare, în felul său, își rezolvă problemele: unii cu mai multă reușită, alții cu mai puțină.

Sunt printre noi și eminenti și mediocri, dar și restanțieri. Dar nu m-am gândit nici odată cum am putea descrie portretul unui student ideal. Mulți studenți de azi sunt axați pe principiul "a trăi clipa". Pentru mine nici unul dintre aceștia nu poate fi ideal. Aceștia sunt "pentru azi". Ei însă se pregătesc pentru mâine, perioada cea mai mare a vieții lor. Vei fi oare gata pentru a îmbrățișa profesia aleasă? Te va accepta ea pro-

fesia, ca specialist de forță sau te va respinge? Vei fi oare pregătit să fii un om cu care semenii își vor împărtăși bucuriile și necazurile?

Progresul tehnico - științific a venit în susținerea celor care studiază. Să nu ne șocheze faptul că "ieri" sălile bibliotecilor erau arhipline de studenți, astăzi cei mai mulți stau în fața calculatorului și își fac temele pentru acasă. În "internet" este ce citi! Cărțile de la bibliotecă sunt totuși sprijinul de bază în însușirea profesiei. Studentul înțelept va ști să se folosească în egală măsură și de cartea tipărită, și de cea electronică.

Un student demn de profesia îndrăgită, ca să nu spunem "ideal", este acela care e așteptat cu nerăbdare de profesia aleasă, acela care este, și va fi, înalt prețuit și respectat de semenii.

Ana Țiganu,
studentă, FJCP

Câșlegi, (de) frupt, Cârneleagă, Lăsatul secului

Se cunosc suficiente mărturii că răspândirea creștinismului în spațiul carpato-dunărean-pontic a avut loc încă în primele 3-4 secole după Hristos: date arheologice paleocreștine (Gema Potaissa, Tăblița votivă, donariu, de la Biertan, cu inscripția "Ego Zenovius votum posui"), istorico-literare (afirmațiile cunoscuților scriitori ai Bisericii, Tertulian, Eusebiu de Cezareea ș.a.

O deosebită importanță, ca argument al vechimii creștinismului, dar și al etnogenezei poporului nostru, o au mărturiile lingvistice. Numeroasele cuvinte cu sens religios de origine latină, moștenite din secolele II-III, sunt dovezi convingătoare nu numai asupra vechimii creștinismului la strămoșii noștri, ci și asupra modului de evanghelizare a populației.

Credința creștină se predica pe teritoriul romanic de est în limba localnicilor, adică în latina populară. Cercetarea terminologiei creștine în limba română demonstrează că numirile de bază ale credinței creștine sunt de origine latină, fiind moștenite încă din perioada de până la secolul al III-lea.

O parte din termenii creștini i-am moștenit încă din perioada precreștină: *biserică* (< Basilica "edificiu, palat al vechilor judecătoria"), *Dumnezeu* (< Domine Deus), *duminică* (< dies dominica), *Florii* (< Florilia <Floralia "cultul zeiței Flora"), *Paște* (< Pasha, -ae), *păgân* (< paganus "om de la țară", locuitor al unui pagus "sat") etc. O altă categorie o constituie termenii moșteniți din latină cu înțeles exclusiv creștin: *creștin* (< chrestianus, de la numele chrestus, Crestus se numea Mântuitorul în latina populară), *boteza* (< baptizare "a cufunda în apă"), *înviere* (<

in vivo <vivere "a trăi"), *credință* (< credentia < credo, credere) etc.

Unii termeni creștini au fost creați de strămoșii noștri, tot în latina populară, pe care o vorbeau. Ei spuneau *crez* (nu *symbolus* ca în lumea creștină apuseană), *credință* (nu *fides*), *Fecioară* (nu *virgo*), ru-

adică în latina populară, iar în lipsa unui termen pentru o noțiune nouă, în cazul nostru, a unei realități creștine, cuvântul a fost alcătuit în baza mijloacelor proprii de limbă. Perioada ce urmează după un post s-a caracterizat, în toate timpurile, prin dezlegare la produsele alimentare

re: *Și avem și oi și vaci ale noastre, ca să ne îndulcim cu frupul lor* (M. Sadoveanu). Forma din latină cu **ct** (fructus) a fost supusă modificărilor fonetice (**ct** > **pt**) din perioada de tranziție la limba română (ca în alte cuvinte: *noctem* > *noapte*, *directus* > *direct*, *lactem* > *lapte*, *octo* > *opt* etc.)

"sărbătoare (petrecere) cu ocazia ultimei zile din câșlegi, înainte de începutul postului", "sărbătoare ce semnifică ultima zi când se mai poate mânca de dulce (de frupt), marcând intrarea în post și în rugăciune. În mod obișnuit termenul este legat de verbul *a lăsa* și *sec* (măncare de sec) "de post, fără grăsime". Se crede însă că aceasta ar fi o etimologie populară (www.orthologia.com). Cuvântul *secul* din sintagma în discuție provine din lat. *seclum* (*saeculum*) cu sens de generație, viață de om, lume, în sens de obiceiuri lumești, adică "tot ce este de la lume, aceasta este: pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții,, (Ioan 2,16). Lăsatul secului este o sărbătoare prin care creștinii sunt îndemnați spre lăsarea păcatelor și a preocupărilor deșarte ale acestei lumi.

Conform ritului creștin bizantin *Lăsatul secului* are două etape: Lăsatul secului de carne (în Duminica Înfricoșatei Judecăți, adică cu o săptămână înainte de Postul Mare) și *Lăsatul secului de brânză* (în Duminica Izgonirii lui Adam din Rai, adică ultima Duminică din câșlegi), pentru lactate, ouă și pește.

Din lipsă de spațiu nu ne vom opri asupra obiceiurilor și ritualurilor tradiționale legate de aceste două etape ale Lăsatului secului.

În concluzie, putem afirma că terminologia creștină din limba română s-a constituit nu numai din cuvinte moștenite din lumea precreștină (*biserică*, *Dumnezeu*, *Duminică*, *Crăciun*, *Florii*, *Rusalii*, *Paști* etc.), ci și din cele create de strămoșii noștri daco-romani, în baza latinei populare dunărene.

Mihail Purice,
dr. conf. univ.

www.adevarul.ro

găciune (nu *orațio*), *răstignire* (nu *crucificatio*), *înviere* (nu *ressurrectio*) etc. Printre termenii creștini din latina carpato-dunăreană sunt și *câșlegi*, *Cârneleagă*, (a mânca) *de frupt* (de dulce), *Lăsatul secului*.

Intervalul de timp între două posturi ortodoxe, în care creștinii pot mânca produse alimentare de origine animalieră, se numește *câșlegi*. Strămoșii noștri daco-romani au creat termenul prin procedeul compunerii, puțin productiv în latină și română, din cuvintele *caseum* "caș" + *ligat* "a lega".

Apariția acestui nou termen se explică prin faptul că creștinismul a fost propovăduit în limba localnicilor din zona carpato-dunăreană,

de origine animalieră (lactate, carne, ouă). Cel mai cunoscut produs al animalelor mulgătoare a fost laptele, în special, cașul dulce, unul din produsele alimentare principale la strămoșii noștri. De aici vine și expresia *a mânca de dulce*. Cu timpul termenul exprimă nu numai sensul de produs din lactate, ci și toate derivatele alimentare de carne și ouă.

Ocupația principală a strămoșilor noștri din nordul Dunării era agricultura. Astfel în această zonă produsul pomilor fructiferi devine un sinonim al produsului de lapte: *a mânca de frupt* = a mânca de dulce. Cuvântul *frupt* și-a păstrat în limba română și sensul de "produse lactate" al animalelor mulgătoare

Un alt termen creștin alcătuit de strămoșii noștri daco-romani prin procedeul compunerii, ca și cuvântul *câșlegi*, este *Cârneleagă*, de obicei, cu formă de plural *cârnelăgi* (< lat. *carnem ligat*) "săptămâna antepenultima din dulcele Crăciunului, în timpul căreia credincioșii pot mânca de dulce miercurea și vineria" (DEX).

Sensul acestui cuvânt poate să difere după regiunile în care se utilizează: ultima zi din câșlegi, cea din urmă săptămână a câșlegilor, săptămâna antepenultima a câșlegilor de iarnă, când nu se folosesc în alimentare produsele de carne.

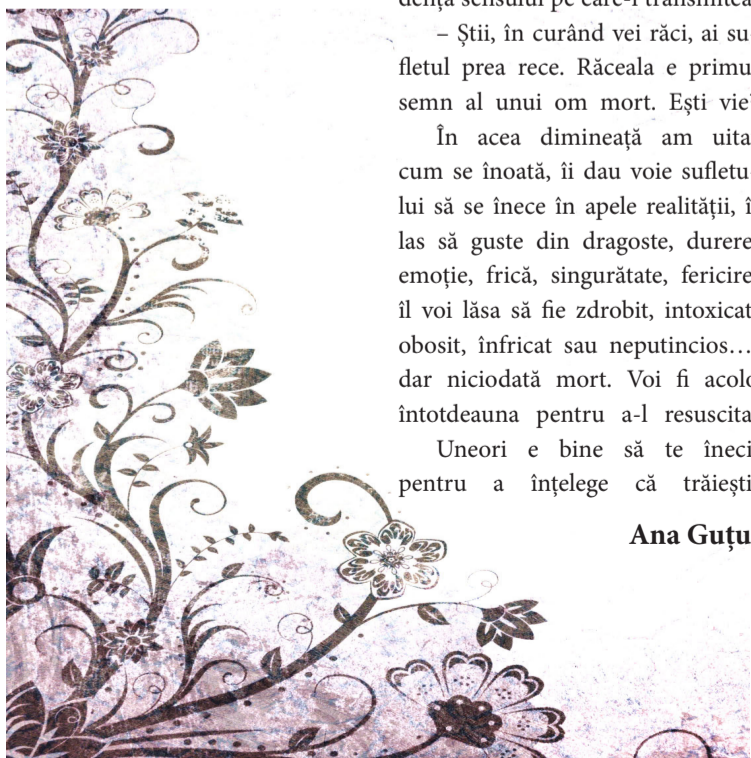
Un termen creștin format în latina dunăreană este *Lăsatul secului*

Suflet înecat

Timpul le schimbă pe toate. Am uitat de nopțile albe pe care le petreceam scriind, de întâlnirile cu răsăritul în diminețile reci, de Bukowski care mă aștepta pe noptiera de lângă patul în care azi cearșafurile nu mai miroso a gânduri de altă dată. Totul pare a fi la fel, doar eu nu mai sunt aceeași. Acum am înțeles că nu întotdeauna ai nevoie de apă pentru a simți că te îneci. Ne îneacă sufletele în fiecare zi, cineva în grijile cotidiene, cineva în gândurile care-ți pot măcina prezentul, unii în singurătatea de care nu se pot dezlipi, alții se îneacă în relațiile utopice de care sunt consumați. De ce nu pot sufletele înota? De ce nu se pot feri de toate rănilor pe care le-ar putea primi în adâncimile acestei vieți? De ce ne transformăm sufletul într-un sinucigaș, îl lăsăm să se înece aruncându-l la adâncime acolo unde neputința îl va mistui fără nici un regret.

Începusem să-mi învăț sufletul a înota și chiar aveam rezultate bune. Durerile se spărgeau sub tălpile mele ca niște cioburi mărun-

te, aruncate în plină stradă, oasele mele nu se mai zdrobeau sub greutatea clipelor. Dezamăgirile și-au luat zborul asemenea unui stol de păsări călătoare, s-au îndepărtat fără a avea un bilet retur. Acum îmi simțeam sufletul ușor, îl priveam

cum plutește dincolo de valurile acestei lumi. Mă simțeam mândră că l-am învățat să înoate și că nici un resentiment, nici o grijă sau lamentare nu-l poate prinde, afară de... întrebarea care a venit de nicăieri și care m-a înecat în abundența sensului pe care-l transmitea.

- Știi, în curând vei răci, ai sufletul prea rece. Răceala e primul semn al unui om mort. Ești vie?

În acea dimineață am uitat cum se înoată, îi dau voie sufletului să se înece în apele realității, îl las să guste din dragoste, durere, emoție, frică, singurătate, fericire, îl voi lăsa să fie zdrobit, intoxicat, obosit, înfricat sau neputincios..., dar niciodată mort. Voi fi acolo întotdeauna pentru a-l resuscita.

Uneori e bine să te îneci, pentru a înțelege că trăiești.

Ana Guțu

Alina Creciun

Amintire

A fost un tânăr voievod,
Erou, ca din poveste.

A fost un om mult prea vestit,
Ce astăzi numai este.

Pesemne, mulți l-au cunoscut,
Mulți i-adorau privirea,
Mulți îl iubeau, dar n-au știut
Că i-a venit pieirea.

Era Ikar în zborul său
Ce se-nălța spre soare.
A fost un zbor mult prea frumos,
Dar fără de urmare.

Și s-a oprit din zborul său
Și a urmat chemarea.
El a plecat spre Dumnezeu.
I s-a oprit suflarea.

Și a plecat un sculptor sfânt
Acolo unde nu e soare,
Acolo unde nu e zbor
Și nici lumini înălțătoare.

S-a dus ca frunza peste văi,
Lăsând o lacrimă, în ochii mei...

O, ce frumoase amintiri
În suflet ne-a lăsat uitate
Ca pe o piatră de granit,
De-un meșter iscusit sculptate.

26 ianuarie
Vera Lupașco,
magistru în drept, lector superior,
Facultatea de Drept

2 ianuarie
Oleg Sedlețchi
licențiat în drept, lector universitar,
Facultatea de Drept

Vivas, noster professore!

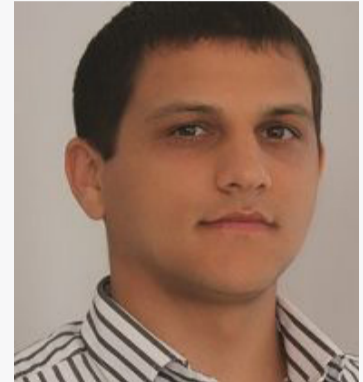

Crescas! Floreas! Semper sitis in
flore!

*Rectoratul, corpul didactic al
USEM vă felicită cu prilejul vene-
rabilului jubileu și vă dorește ab
immo pectore multă sănătate, feri-
cire familială, noi succese în mun-
ca de promovare a învățamântu-
lui, mult noroc și voie bună!*

18 ianuarie
Mihai Nistor,
licențiat în drept, lector universi-
tar, Facultatea de Drept

6 ianuarie
Sergiu Burgudji,
magistru în științe politice, lector
universitar, Facultatea de Științe
Politice și Relații Internaționale

*A vorbi sănătos limba mamei este o
datorie, una dintre cele patriotice.*

Grigore Vieru

Glosar al greșelilor în comunicarea verbală

Greșit	Corect
abzaț	alineat
acompanement	acompaniament
acoper (a acoperi)	acopăr
agheazmă	agheasmă
agresie (atac brutal)	agresiune
aia (ălea, ăla etc.)	aceea (acelea, acela etc.)
alimente (a plăti alimente)	pensie alimentară
amează	amiază
anchetă (a completa ancheta)	formular, chestionar (a completa un chestionar)
anesteziolog (med.)	anestezist
antecameră (sală de așteptare)	anticameră
antifriz (soluție)	antigel
antisanitar	antiigienetic
(va) apare (verb la viitor)	va apărea
apără teza	susține teza
a aprecia (dați să ne apreciem)	a hotărî, a decide, a se determina
a se aranja la lucru	a se angaja, a-și găsi un lucru
arhitector	arhitect
asupra (a lucra asupra unei monografii)	la (a lucra la o monografie)
așa dar (astfel, dar, deci)	așadar,
așa zis	așa-zis
atârnare (atârnare bună)	atitudine, purtare, comportare
aucción	licitație
audiență (onorată audiență)	asistență (onorată asistență)
aulă (sală de cursuri)	ăulă
avansăm înainte	avansăm
aversă de ploaie	aversă
azart (a lucra cu azart)	pasiune, cu râvnă, cu înflăcărare
astă iarnă, astă noapte etc.	astă-iarnă, astă-noapte etc.

ȘTIRI PE SCURT

La ședința Senatului USEM din decembrie 2014, prin vot unanim, au fost aleși în funcție de profesori universitari interimari dl. Dumitru Vieru și dna Efimia Vieru (Catedra de Drept Privat), iar dna Svetlana Prodan în funcție de conferențiar universitar interimar (Catedra de Drept Public). Colegii de serviciu îi felicită călduros cu prilejul avansării pe scara ierarhică didactică.

La aceeași ședință a Senatului dl Vasile Dragomir, șeful Direcției Generale de Administrare și Secretariat USEM, a făcut o succintă prezentare a Codului educației al Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial, nr 319-324/634 din 24 oct.2014. Fiecare lucrător al instituțiilor de învățământ, în opinia d-lui Vasile Dragomir, trebuie să ia cunoștință cu acest act normativ și să se conducă în procesul activității sale. Dl Vasile Dragomir a făcut o analiză în cunoștință de cauză a acestui act normativ, atrăgând atenția asupra aspectelor noi privind activitatea instituțiilor de învățământ superior.

Prin ordinul rectorului USEM prof. Iurie Sedlețchi din 14 ianuarie 2015 în funcție de decan interimar al Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării a fost numit

dr. conferențiar Mihail Purice, iar în funcția de prodecan – lector Daniela Sitari.

Prin Hotărârea Comisiei de Atestare a CNAA nr.AT-6/2.2. și prin Decizia Consiliului Științific specializat de la USM, dnei Natalia Chibac i s-a conferit titlul de doctor în drept.

Redacția ziarului Reporter USEM o felicită cordial și-i dorește multă sănătate și la mai mare.

La 22 ianuarie 2015 a avut loc o ședință a corpului didactic de la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării. Obiectul discuțiilor a fost rezultatul sesiunii de iarnă. Participanții la ședință și-au expus marea satisfacție în legătură cu frumoasele reușite ale multor studenți, care au susținut sesiunea pe note de 9 și 10.

Totodată îngrijorează mult numărul mare de restanțieri, situație creată nu numai de "o tendință actuală generală", ci și de modul cum facultatea știe să organizeze lucrul individual al studenților. Am creat oare baza didactică suficientă? Le-am organizat oare consultațiile de rigoare? Am știut oare să-i mobilizăm îndeajuns la realizarea unor lucrări necesare pentru a căpăta niște competențe profesionale? La acestea și la alte întrebări au fost căutate soluții.

Date memorabile ianuarie

Anul internațional al Luminii – 2015

✱ Grimm Iakob, scriitor german (1785 – 1820). 4 ianuarie, 230 de ani de la naștere.

✱ Budai-Deleanu Ion, scriitor (1760 – 1820). 6 ianuarie, 255 de ani de la naștere.

✱ Eminescu Mihai, poet, prozator, publicist (1850 – 1889). 15 ianuarie, 165 de ani de la naștere.

✱ 24 ianuarie – 156 de ani de la Unirea Principatelor Române, Moldova și Țara Românească (24 ianuarie 1859), act desăvârșit în decembrie 1918.

✱ 27 ianuarie se sărbătorește Ziua Internațională pentru Comemorarea Victimelor Holocaustului (Instituită de ONU în 2005, prin rezoluția 60/7, care solicită statelor membre să realizeze programe educaționale, prin care generația tânără să învețe lecțiile Holocaustului pentru a preveni orice acte viitoare de genocid).

Reporter USEM Publicație lunară a Universității de Studii Europene din Moldova

Președinte Iurie Sedlețchi
Director Valentina Enache
Redactor-șef Vlad Madan
Redactor Mihail Purice
Machetator Ion Asandi
Tel de contact 069744285
E-Mail: reporterusem@gmail.com
Chișinău, str. Iablocikin 2/1,
biroul 503 A
Tipografia Adrilang
Tiraj 500 exemplare